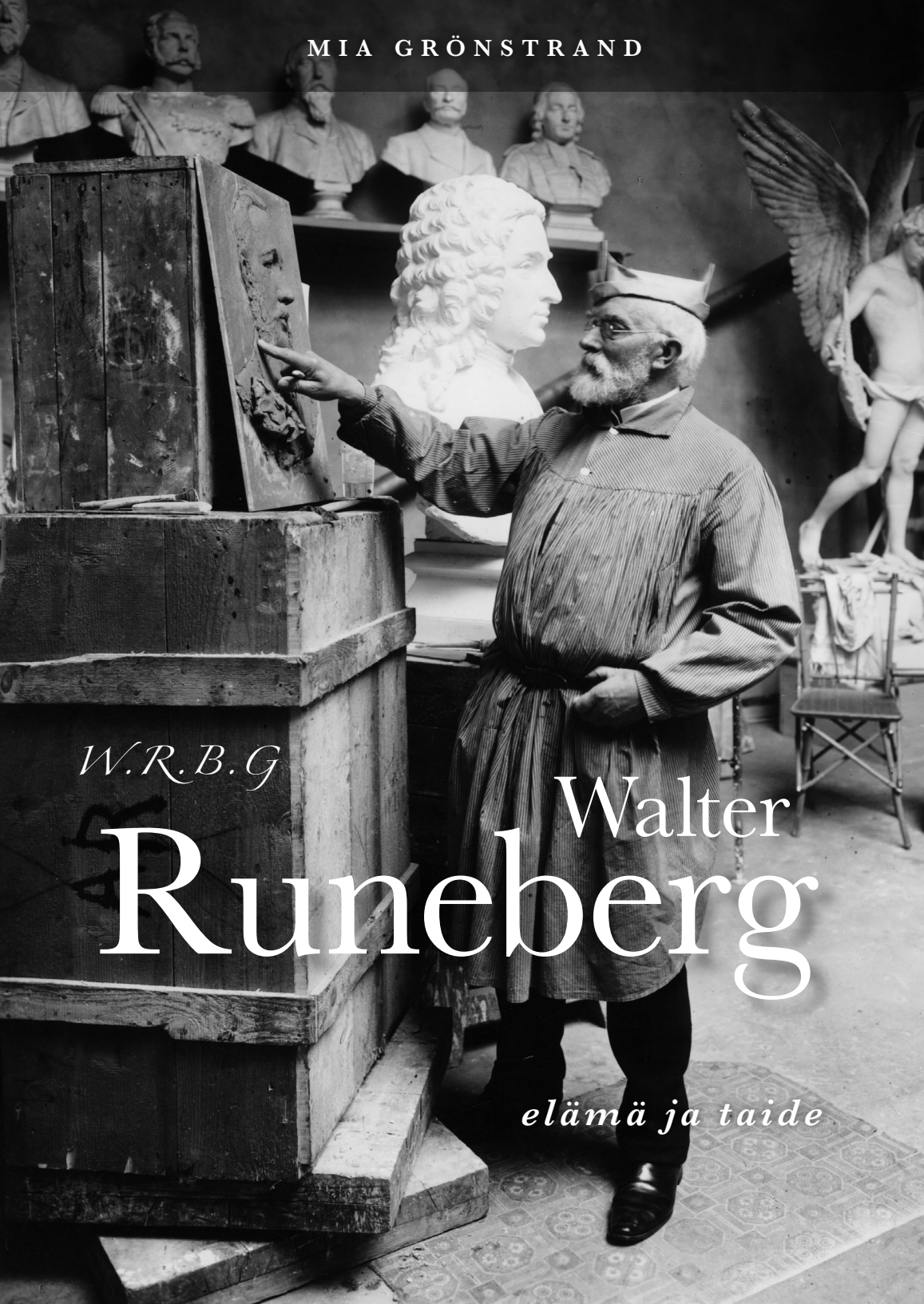

A black and white photograph of Walter Runeberg, an elderly man with a beard and glasses, wearing a crown and a long, striped robe. He is standing in a workshop, pointing at a wooden crate that contains a sculpture of a face. In the background, there are several busts of men and a statue of a winged figure. The floor is covered with a patterned rug.

MIA GRÖNSTRAND

W.R.B.G

Walter Runeberg

elämä ja taide

W.R.B.G.

Walter Runeberg – elämä ja taide

Ghek — 10 Lijar
 Van — 10
 D.H. — 5
 Wgg — 2
 Inuoyt — 4
 31

71 30 12
 50 24 4
 15 4 12
 14 23
 24 21
 24 18 14
 23 12
 49 3

MIA GRÖNSTRAND

W.R.B.G

Walter
Runeberg

elämä ja taide

© Mia Grönstrand

Kannen kuva: SLS / Signe Brander

Piirros: Porvoon museo

Graafinen suunnittelu ja taitto: Jari Matti Karhula

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Painatus EU:ssa

ISBN 978-952-80-2660-0

Sisällys

<i>Uranoortaja</i>	8
<i>Lapsuus ja nuoruus 1838–1858</i>	14
Mikä lapselle nimeksi?	15
Vaatimatonta kotielämää	19
Kroksnäsissä oltiin kuin reippaat talonpojat	20
”Äiti oli yhtä suuri ihminen kuin isäkin”	22
Tahmeaa koulunkäyntiä	24
”Kapinallinen Walter”	25
”Er wird fortschrit machen”	27
Varhainen kuvanveisto Suomessa	29
Ylioppilaaksi taideopintojen ohella	31
Ei sittenkään Pietariin, vaan Turkuun	33
Viehättävät Elfvingit	35
”Maineikkaan runoilijan poika”	36
Runebergin rintakuva syntyy Kroksnäsissä	38
<i>Kööpenhamina 1858–1862</i>	41
Nimi avaa ovet seurapiireihin	42
Tanskalaisten mestareiden jalanjäljissä	45
Kuin venäläinen ”muschika”	47
Opiskelua ja oopperaa	50
Runeberg on aina Runeberg	52
Harvinainen kirje isältä	54
Kuka toimitti patsaat näyttelyyn?	57
Marmorin lohkeaa ja Walter saa mitalin kuninkaan kädestä	58
Elämän kesä 1861: Pariisi ja kihlaus	61
Werner Holmberg ja viimeisen opintovuoden haasteet	63

<i>Rooma • Ensimmäinen kausi 1862–1865</i>	67
Yli vuorten ja halki laaksojen	68
Ensivaikutelmia	72
Työt käynnistyvät ”majavanpesässä”	75
Skandinaavit ja elämää Roomassa	78
”Nuori taideniekka”	81
Chiron valmistuu suomalaisella sisulla	83
Huolestuttavat uutiset kotoa	86
Walterista tulee Ibsenin Einar	91
Rakkaus raatelee ja rakoilee	93
Ensimmäinen Suomi-neito herättää ihastusta	98
Ukot valloittamassa maailmaa	102
Mitä Roomasta jäi käteen?	105
Kaikesta huolimatta naimisiin	109

<i>Rooma • Toinen kausi 1867–1876</i>	111
Avioliiton alkutahdit Kööpenhaminassa	112
Warlin ja Tipin pesä Roomassa	114
Maineikkaat soittoniekat	119
Tiber kutittelee Apollon varpaita	121
Vuorimestarin testamentti	122
Onnentäyteiset päivät	124
Suurten surujen aika	128
Onnellinen välivuosi Suomessa	130
Kuvanveistäjä tarvitsee valoa	132
Soittoniekat kiertueella	134
Psykke	136
Sittenkin vielä perheenlisäystä	140
Edelfelt saapuu ”kaiken maailman skandinaavien pariin”	144
Kohti Pariisia	148
Kultamitali Suomesta	149

<i>Pariisi 1876–1893</i>	151
Alkumyllerrystä ennen asettumista	152
Viihtyäkö vai eikö?	155
Pariisiin muuttolinnut	157

Suru-uutinen siivittää kotimatkaa	163
Isän haudalle muistomerkki	165
Maailmannäyttelyä pakoon maaseudulle	168
Pariisiin riuduttama Walter rentoutuu maaseudulla	172
Isän patsas etenee hissukseen	174
Kuin ”kaksi Pisan kaltevaa tornia ja makkara niiden päälle”	175
Runebergin muistopatsaan juhlallisuudet	178
Seuraavaksi Brahen kimppuun	180
Brahe paljastetaan tykinlaukausten säästämänä	184
Aleksanteri II:n patsas	186
Kädenvääntöä lautakunnan kanssa	191
Pariisiin maailmannäyttely 1889	194
Kateelliset taiteilijatoveritko juonittelevat?	198
Pariisiin maailmannäyttelyn lopputulema	202
Työ keisari­patsaan parissa jatkuu	204
”Ja peite pudotettakoon”	206
Mitä muuta Pariisissa valmistui?	208
Jälleen Kööpenhaminassa	211
Walter vaikuttaa Ruotsissa	213
<i>Helsinki 1896–1920</i>	217
Kotiin Suomeen 38 ulkomaanvuoden jälkeen	218
Kööpenhamina kutsuu jälleen	221
Vielä kerran taidekilpailun voittajaksi	224
Taiteen nestori	227
Aktiivinen kuvanveistäjä loppuun saakka	230
Viimein ote taltasta kirpoaa	235
Perintö	236
<i>Valokuvia</i>	240
<i>Walter Runebergin veistoksia</i>	250
<i>Lähdeluettelo</i>	253
<i>Lähdeviitteet</i>	262
<i>Henkilöhakemisto</i>	276

Uranuurtaja

”Työntekijällä nuoren kansan keskuudessa on sekä etunsa että vastuksensa. Etunsa siksi, että jokaisella on runsaasti työalaa kun niin vähän vielä on ehditty tehdä, mutta vastuksensa siksi, että jokaisen täytyy itse uurtaa uransa, ei kukaan voi astua jo valmiiksi tallattuja jälkiä. Ja uranuurtajalta vaaditaan paljon tarmoa, kestävyyttä ja kärsivällisyyttä. Jokainen työntekijä ei ole uranuurtajaksi syntynyt.” Näin aloitti Helmi Setälä artikkelinsa vuoden 1909 ensimmäisessä Valvoja-lehden numerossa. Artikkelin käsitteli kuvanveistäjä Walter Runebergia, joka muutamia päiviä ennen vuodenvaihdetta oli täyttänyt 70 vuotta.

Kuten Setäläkin artikkelissaan toteaa, Walter Runeberg kuului niihin suomalaisiin uranuurtajiin, jotka 1800-luvun puolesta välistä alkaen kulkivat yhtä matkaa kansallisen kehityksen kanssa: ”Hän oli mukana toukoja kylvämässä. Hänen silmiensä edessä on vilja kasvanut. Ja hän näkee sen nyt tuleentuvan päivä päivältä”, Setälä maalaili maanviljelystermejä mukaillen.

Kun Walter Runeberg 1850-luvun puolivälissä ilmoitti vanhemmilleen, runoilija Johan Ludvig Runebergille ja tämän puolisolle, kirjailija Fredrika Runebergille, että taiteen tekeminen ja ennen kaikkea kuvanveisto, kiinnosti häntä koulunpenkkiä enemmän, ei Suomessa kukaan elänyt taiteella. Taidetta ei nähty juuri missään, sitä ei voinut ostaa mistään, ei kukaan – muutamia ulkomaalaisia kiertäviä taiteilijoita lukuun ottamatta – tehnyt taidetta eikä sitä voinut Suomessa peruspiirustustunteja enempää edes opiskellakaan. Vuonna 1846 perustetulla Suomen Taideyhdistyksellä oli kuitenkin missio: suomalaisia, lahjakkaita tulevaisuuden taiteentekijöitä oli löydettävä, autettava

heitä kouluttautumaan ja kehittymään, jotta heistä olisi luomaan polkuja tulevien sukupolvien taiteentekijöille ja rakentamaan suomalais-ta kansakuntaa.

Tätä uraa myös Walter lähti luomaan, ensin vuonna 1858 vuodeksi Turun piirustuskouluun ja sieltä Kööpenhaminaan, jossa senhetkistä kenties Euroopan parasta kuvanveisto-oppia sai Hermann Vilhelm Bissenin ateljeessa.

Walter Runebergin muutamaa päivää vajaat 82-vuotinen elämä sai alkunsa suotuisissa oloissa: hän syntyi yhteen Suomen merkittävimpään kulttuuriperheeseen, joka muun sivistyneistön – silloin vielä kovin harvalukuiset – tavoin osallistui ponnekkaasti suomalaisen kansakunnan rakentamiseen ja sivistyksen kehittämiseen. Perheellä oli tahtoa ja taloudellisia mahdollisuuksia saattaa Walter sille ura-uurtavalle tielle, jota hän kuvanveistäjänä oli Suomessa raivaava. Se, että hän asui suurimman osan elämästään ulkomailla, ei estänyt häntä osallistumasta Suomen ”tarinan” rakentamiseen. Vuonna 1920 Stenmanin taidesalongissa järjestetty taidenäyttely esitteli ensimmäistä kertaa teoksia Walterin uran alkua ajoilta aina viimeisiin teoksiin asti. Näyttelysaleihin mahtui vain murto-osa, sillä liki kuusikymmentä vuotta kestäneen uran saldo oli huomattava: noin sata rintakuvaa niin suomalaisista kuin pohjoismaisista kulttuurihenkilöistä, poliitikoista ja muista merkittävistä persoonallisuuksista, suuria julkisia monumentteja ja taiteellisesti kunnianhimoisia taideteoksia, useimmiten signeerattuna nimimerkillä W.R.B.G tai WR.b.g. Monet näistä teoksista ovat läsnä arjessamme tänäänkin: Walterin isästään J. L. Runebergista tekemä rintakuva löytynee kopiona lähes jokaisesta suomalaisesta koulusta. Turun Brahe-patsaan ja Helsingin Senaatintorin Aleksanteri II:n keisari-patsaan ja Esplanadin puiston Runeberg-patsaan ohi kiiruhtaa päivittäin tuhansia suomalaisia ja matkailijoita. Harvassa ovat kerrat, jolloin ei televisiokamera Linnan juhliissa viivähtäisi perustuslaillisuuden tunnuskuvan aseman saavuttaneessa veistoksessa *Lex*, tuttu myös yhtenä keisari Aleksanteri II:n jalustaveistoksista, tai viehättävän herkässä *Psykhē sefyyrien kantamana-*

marmoriveistoksessa, joka oli Suomen senaatin lahja Venäjän keisarinhalle.

Walter Runeberg oli aikansa kosmopoliitti, jonka koti maailmalla oli aina avoin vierailijoille. Hänen ja Linan (os. Elfving) koti oli kodikas, sydämellinen ja iloinen paikka, jossa niin kotimaan kuin Pohjoismaiden kulttuurihenkilöt mielellään kokoontuivat. Kun tarvittiin apua, Walter ei epäröinyt sitä antaa, sillä hän tiesi kokemuksesta, mitä elämä aloittelevana suomalaistaiteilijana maailmalla saattoi olla. Hänestä tulikin monelle suomalaistaiteilijalle eräänlainen ”isä-hahmo”, jonka kokemusta maailmalla arvostettiin.

Huolimatta siitä, että oli syntynyt onnellisten tähtien alla, eivät elämän murheet Walteriakaan väistäneet. Kolmen pienen lapsen menettäminen Roomassa oli isku, joka moukaroi elämäniloisintakin miestä. Ja saavutettu asema Suomen ”ykköskuvanveistäjänä” oli asema, jota kateellisten kollegoiden oli helppo yrittää horjuttaa, toisinaan kyseenalaisinkin keinoin. Isän painava ja velvoittava nimi oli samanaikaisesti etuoikeus, mutta myös taakka, joka toisinaan tuntui raskaana Walterin harteilla.

Walter pysyi varhain omaksutulle taidekäsitykselleen uskollisena läpi uransa: hänen mielestään taiteen ja taiteilijan oli tarkoitus tuoda ja luoda kauneutta ympärilleen. Tätä käsitystä eivät horjuttaneet 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa taidemaailman läpi tiuhaan virranneet -ismit. Mutta Walter ei ollut immuuni erilaisille taidesuuntauksille ja niiden vaikutuksille: hänen alun uusklassismia ihannoiva tyyliensä sai vaikutteita realismista, kansallisromantiikasta, jopa symbolismista.

Vaikka Walter on niin keskeinen hahmo suomalaisessa, erityisesti 1800-luvun taidehistoriassa, hänestä on kirjoitettu yllättävän vähän laajempia tutkimuksia. Walterin Rooman-vuodet ovat kiinnostaneet tutkijoita ylivoimaisesti eniten, ja Pariisin aika puolestaan on jäänyt muiden, ”kultakauden” taiteilijoiden jalkoihin. Ensimmäinen elämäkerta Walterista kirjoitettiin hänen elinaikanaan, Petrus Nordmannin vuonna 1918 ilmestynyt *Walter Runeberg 1838–1918. Bidrag till en konst-*

närshbiografi, joka ilmestyi myös suomen kielellä seuraavana vuonna. Se oli pitkään ainut tietolähde Walterin elämästä, yksittäisiä tutkimus-artikkeleja tai opinnäytetöitä lukuun ottamatta, kunnes Porvoossa, Walterin syntymäkaupungissa sijaitsevan ja taiteilijan nimeä kantavan veistoskokoelman intendentti Lars Nyström julkaisi kaksi elämäkerrallista teosta vuosina 2006 ja 2008. Jälkimmäinen on täydennetty versio ensimmäisestä, joka ilmestyi myös suomeksi nimellä *Walter Runeberg – ensimmäinen suuri kuvanveistäjäamme*. Näistä teoksista vuoden 2008 elämäkertaa on Nordmannin teoksen lisäksi hyödynnetty myös tässä elämäkerrassa. Muita keskeisiä lähteitä ovat Karin Allardt Ekelundin vuonna 1978 toimittama kirjekokoelma *Fredrika Runeberg: Brev till sonen Walter 1861–1879, Köpenhamn, Rom, Paris*, samoin kuin Anna Kortelaisen toimittama *Niin kutsuttu sydämeni, Albert Edelfeltin kirjeet äidilleen 1873–1901*. Myös FT Liisa Suvikummun väitöskirja *Kulttuurisia kohtaamisia – suomalaiset kuvataiteilijat ja Rooma 1800-luvulla* sekä toimittaja, historioitsija Torsten Steinbyn Walterin Rooman-vuosia koskevat artikkelit ovat keskeistä aineistoa juuri Rooman aikaa käsitellessä. Mutta kaikkein tärkein aineisto on ollut Walter Runebergin itsensä käymä kirjeenvaihto, joka on niin laaja, että sen laajamittaisesta ja yksityiskohtaisesta tutkimisesta syntyisi jo toinenkin kirja. Näitä aineistoja sekä muuta tutkimuskirjallisuutta ja aikalaisaineistoa, etenkin sanomalehtiä, hyödyntäen olen pyrkinyt luomaan kokonaisvaltaisen kuvan Walter Runebergin elämästä. Ruotsinkielisen aineiston, kuten sanomalehtitekstit ja pääosan kirjeistä, olen vapaasti suomentanut tai käyttänyt olemassa olevia suomen-noksia, jos niitä on ollut käytettävissä. Toisinaan olen myös käytännön syistä siteerannut Walterin ja hänen lähipiirinsä muissa lähteissä ilmenneitä kirjelainauksia.

Tämä teos ei ole kaiken kattava akateeminen tai taidehistoriallinen tutkimus Walter Runebergin elämästä. Mutta se tarkoittaa kuvaamme Walter Runebergin elämästä taidetta unohtamatta ja ker-too Walterista ihmisenä, aviomiehenä, isänä, taiteilijana ja kollegana. Yksityiskohtaisen teosluettelon sijaan olen kirjan loppuun koostanut

teemoittain Walterin kiinnostavia teoksia. Valikoima on subjektiivinen. Se, joka kaipaa yksityiskohtaista luetteloa Walter Runebergin tuotannosta, löytää sellaisen esimerkiksi Lars Nyströmin molemmista kirjoista. Niitä teosten ajoituksiin liittyviä epätarkkuuksia, joita olen oman tutkimustyöni ohella huomannut, olen pyrkinyt tässä esityksessä korjaamaan.

Kirja etenee useimmille elämäkerroille tyypilliseen tapaan kronologisesti. Olen jakanut tekstin pääkappaleisiin Walterin kulloisenkin, pääasiallisen asuinpaikan suhteen. Lapsuuden jälkeen elämänvaiheet jakautuvat asuinpaikan mukaisesti Kööpenhaminaan, sitten Roomaan, jossa Walter asui kahteen otteeseen, ensin poikamiehenä, ja sitten yhdessä puolisonsa Linan kanssa vuodesta 1867. Roomasta he muuttivat vuonna 1876 Pariisiin ja sieltä Kööpenhaminaan tehdyn pienen mutkan kautta Helsinkiin vuonna 1896.

Toivon, että teokseni toimisi kimmokkeena ja innoittajana uudelle kiinnostukselle Walterin taidetta ja elämää kohtaan. Walter ja Suomen taidehistoria olisi ansainnut sen.

Tämä projekti sai alkunsa jo kauan aikaa sitten. Itse asiassa kirja on valmistunut kahdessa vaiheessa. Ensimmäisistä apurahoistani olen kiitollinen Alfred Kordelinin säätiölle ja Suomen Kulttuurirahaston Uudenmaan rahastolle. Tartuttuani uudelleen keskeneräiseen käsikirjoitukseen olen saanut taloudellista tukea seuraavilta tahoilta: Greta och Alfred Runebergs Stiftelse, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Suomen Tietokirjailijat ry sekä WSOY:n Kirjallisuussäätiö. Kaikille lämmin kiitos. Ilman taloudellista tukea intensiivinen kirjoitustyö olisi ollut mahdotonta. Kiitän myös työnantajiani ja esimiehiäni kirjoitustyöhön myönnetystä vapaista – erityiset kiitokset Markulle, Annelle ja Markolle, jotka ymmärsivät työntekijänsä pois työpaikalta vievää harrastusta. Kiitokset myös kaikille niille, joiden kanssa olen asioinut tämän projektin tiimoilta arkistoissa, museoissa ja kirjastoissa – miten arvokasta työtä näissä kulttuurilaitoksissa tehdäänkään! Kiitos Porvoon museon amanuenssi, taidehistorioitsija FM Susanna Widjeskog, joka luki käsikirjoituksen ja antoi arvokkaita komment-

teja. Kiitos sisareni, FT Heidi Grönstrand, joka Tukholmassa oman työnsä ja muiden kiireidensä ohella ehti lukea tekstini, korjata kielioppivirheitä ja antaa arvokasta palautetta. Olet myös jaksanut kuunnella, tukea ja kannustaa. Heidi, olet huippu!

Kiitos Mika, mielenkiintoisista keskusteluista kirjoittamiseen ja tekstin tuottamiseen liittyvistä haasteista. Kiitos Luru ja Masa, jotka teitte kirjani ulkoasusta hienon.

Kiitos perheelleni: Ville, Wilma, Ida ja Anton - jaksoitte katsoa projektini läpiviemistä, kirjaröykkiöitä ruokapöydällä ja matkustaa kanssani Walterin jalanjäljissä. Roomaan emme valitettavasti koro-

nan takia ennättäneet, mutta sinne menemme vielä.

Kiitos isälleni, jolta olen saanut kipinän ja kiinnostukseni historiaa ja menneisyyttä kohtaan. Kiitos edesmenneelle äidilleni, jonka lausahdus – Eikö sinulla muuten ollut vielä se Walter kesken? – sai minut innostumaan keskeneräisestä käsikirjoituksesta uudelleen ja saatamaan sen loppuun.

Matka Walterin jalanjäljissä on ollut ikimuistoinen monin tavoin.

Pernajassa 1.12.2020

Mia Grönstrand

Lapsuus ja nuoruus

1838–1858

Runebergien koti Porvoossa.

Kuva: Museovirasto / Natalia Linsén.

Mikä lapselle nimeksi?

Oli joulukuun 29. päivä, kun Porvoon kymnaasin latinan kielen ja kaunopuheisuuden lehtorin, Johan Ludvig Runebergin (1804–1877) ja hänen vaimonsa Fredrika Runebergin (1807–1879), perheeseen syntyi kolmas poika – perheen ensimmäinen porvoolainen. Perheen muut lapset, esikoinen, vain vuoden ikäisenä kuollut tytär Anna, sekä pojat, Ludvig Michael ja Lorenzo, olivat syntyneet Helsingissä, mistä Runebergit olivat edellisvuoden toukokuussa muuttaneet perheensä saatua viran Porvoosta.

Runebergit saapuivat Porvooseen toukokuun 17. päivänä 1837. Hevosilla tehty matka Helsingistä oli ollut vaivalloinen. Myöhäisestä kevästä johtuen tiet olivat hankalia kärryjen kulkea, joten Runeberg käveli loppumatkan kärryjen vieressä helpottaakseen vetohevosten tehtävää.

Helsingistä oli lähdetty matkaan aamupäivällä, ja kun he viimein vaivalloisen taivalluksen päätteeksi saapuivat perille, oli vaatimaton, köyhäksikin luonnehdittu pikkukaupunki jo unessa. Asuntoa mihin muuttokuormaa purkaa ei vielä ollut, joten ensimmäisen yönä uudet porvoolaiset nukkuivat majatalossa.

Porvoo oli 1830-luvulla yhtä suurta rakennustyömaata, kun arkkitehti Carl Ludvig Engel suunnitteli ja rakennutti kaupungin uutta keskustaa. Kaupunkilaisten, joita 1830-luvulla oli vielä alle 3000, pu naisiksi maalatut talot olivat pieniä, ja kaupungin kapeat, mutkaiset kadut epätasaisesti kivettyjä. Keskiaikainen tuomiokirkko nousi kaiken keskellä jylhänä ja arvokkaana.

Kesän Runebergit viettivät Veckjärvellä, mutta syksyllä ensimmäiseksi kodiksi löytyi kymnaasin vahtimestarilta vuokrattu kuuden huoneen asunto, aivan tuomiokirkon vieressä sijaitsevan opinahjon, kymnaasin vierestä. Asunto oli kostea ja vetoinen, ja sairasteleminen oli Runebergien perheessä arkipäivää. Seuraavana vuonna, 1838, Runeberg osti kaksikerroksisen talon kollegaltaan Adolf Siréniltä Rihkamakadun varrelta. Alakerrassa oli keittiö ja kamari, yläkerrassa Runebergin työhuone, sali, makuukamari sekä lastenkamari.

Tässä talossa, Rihkamakatu 8:ssa iloittiin siis loppuvuodesta 1838 syntymän iloista tapahtumaa ja pian oli aika miettiä pienokaiselle nimeä. Runebergien kaksi vanhinta lasta, isoveljet Ludvig Michael (1835–1902) ja Lorenzo (1836–1919), olivat saaneet nimensä isänsä Johan Ludvigin ja isoisänsä Lorentz Runebergin (1791–1828) mukaan. Ainakin vanhimman pojan nimessä oli kaikuja myös kirjallisuuden vaikuttajista, sellaisista kuten ruotsalaisen runoilijan Michael Bellmanin (1740–1795) ja suomalaissyntyisen runoilijan, Ruotsiin papiksi siirtyneen Mikael Choraeksuksen (1744–1806). Niinpä oli luonnollista, että kolmannellekin pojalle oli tarjolla nimiä vanhempiensa kirjallisten esikuvien mukaan: Walter, englantilaisen kirjailijan Walter Scottin (1771–1832) mukaan sekä Jonas, ruotsalaisen Carl Jonas Love Almqvistin (1793–1866) mukaan. On esitetty myös, että lapselle olisi edellä mainittujen lisäksi ollut tarjolla nimi Thomas, ilmeisesti ruotsalaisen runoilija Thomas Thorlidin (1759–1808) mukaan.¹ Kuten kuka tahansa vanhempi tietää, lapsen nimen päättäminen on vaikeaa eikä se ollut helppoa Runebergeillekään. Kerrotaan, että Runeberg olisi vielä kastepäivänä, 17. tammikuuta ollut kahden vaiheilla nimien suhteen ja että hän olisi kirjoittanut nimet Walter ja Jonas kahdelle eri paperilapulle ja päähkäillyt pitkään kumman lapun papille antaisi.² Niin tai näin, pappi kastoi Runebergien kolmannen pojan nimellä Walter Magnus.

Fredrika Runebergin mielestä lapselle toiseksi nimeksi annettu Magnus eli ”suuri” ei ainakaan ensimmäisten elinvuosien aikana ollut kovinkaan kuvaava, sillä Walter oli vauvana kovin pieni ja itkuisen. ”Walter oli pieni räpäle, jolla piti aina olla suojanaan oma pieni topattu nuttunsa, mutta hän kumminkin saattoi joskus nukkua muutamana tunnin yhteen menoon, vaikka sitten taas itkikin kimeää itkuaan 3–4 tuntia toviinsa, ja kaikilla lapsilla oli semmoinen tyyli, että kesken ankarimman itkun he kävivät sinisiksi kasvoiltaan ja menivät kuin pyörryksiin.”³

Itkuisuus viittaisi koliikkiin, joista myös vanhimmat lapset kärsivät. Fredrika Runeberg totesi myöhemmin, että vasta nuorimmaisten

W.R.B.G

Nimikirjaimet W.R.B.G. kätkevät taakseen yhden Suomen taidehistorian keskeisimmän ja tuotteliaimman kuvanveistäjän, Walter Runebergin (1838–1920).

Walter Runeberg oli kuvanveistäjä ja taiteilija, mutta myös aviomies ja isä. Hän oli aikalaistaiteilijoiden arvostama kollega, jonka asema maan ”ykköskuvanveistäjänä” herätti kateuttakin, joka huipentui Pariisin maailmannäyttelyssä vuonna 1889.

Laajaan aikalaisaineistoon perustuva teos luo kokonaisvaltaisen kuvan monipuolisesta ja tuotteliaasta taiteilijasta, jonka ura ja elämä kulkivat yhtä matkaa suomalaisen varhaisen kuvanveistohistorian ja kansakunnan rakentamisen kanssa.

Tietokirjailija, FM Mia Grönstrand on aikaisemmin perehtynyt muun muassa säveltäjä Jean Sibeliuksen nuoruusvuosiin ja kylpylähistoriaan. Hän on myös kirjoittanut harrastekirjoja eri aihepiireistä.

